

„Как финансовите инструменти преобразяват дейността на стартапите и каква е ролята на Съвета по иновации при БТПП за разпространението им?“;
Нова магистърска бизнес програма в НБУ за собственици на стартапи

Доц.ЙОСИФ АВРАМОВ, доктор по икономика, ЧЛЕН НА
УС НА БТПП, доцент в департамент „Икономика“ в НБУ
Съпредседател на Съвета по иновации при БТПП

КРЪГЛА МАСА „Иновативни подходи за финансиране на проекти на стартапи и МСП в индустрията в т.ч. в IT сектора чрез национални и европейски финансиращи програми за МСП

26.06.2020 г., 14,10 ч., гр.София, ул.Искър № 9, БТПП, Зала А

Финансовите инструменти в Програмен период 2014-2020

В настоящият Програмен период 2014 – 2020 г. финансови инструменти се използват в най-голяма степен при проекти, подадени от страна на бизнеса и на публичния сектор от България и другите страни от ЕС по т.нар. План „Юнкер“. Този план е създаден въз основа на механизмите на публично-частното партньорство. Той се управлява от Фонда за стратегически инвестиции към от ЕК и ЕИБ, а също и съфинансиран от частни донори. На практика кандидатстване по проекти по Плана Юнкер е възможно чрез програмите, чрез които се отпуска ресурс на банките, като COSME. Фондът на фондовете при МФ вече лицензира няколко фонда по следните четири ОП: ОПИК, ОПРР; ОПОС и ОПРЧР. Налице е и възможността за използване на финансови инструменти при финансиране на партньорски мрежи по други европейски програми за публичния и частния сектори (социални, образователни, здравни, в областта на културата и медиите и др.), както и при други европейски фондове. Финансови инструменти се използват за реализиране на публично-частни партньорства и по-конкретно в европейските програми: Хоризонт 2020; ТВОРЧЕСКА ЕВРОПА; МЕХАНИЗЪМ ЗА СВЪРЗВАНЕ НА ЕВРОПА; ПРОГРАМА „ПРАВОСЪДИЕ“; ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНИ ИНОВАЦИИ; ПРОГРАМА LIFE; Инструментът за частно финансиране на енергийна ефективност; „ЗДРАВНА ПРОГРАМА НА ЕС“; „ЕРАЗЪМ +“

Благодарение на дейността на ЕИФ в България до края на 2018 г. над 3000 малки и средни предприятия получиха достъп до финансиране в размер на близо 408 млн. евро, което е достигнало до бизнеса предимно чрез финансови инструменти, осигурени от изброените фондове. Според предвижданията на ЕК в Програмен период 2021 – 2028 г., значението на финансовите инструменти ще нарасне за сметка на грантовото финансиране и техният дял значително ще се увеличи в европейското финансиране по Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС. Прогнозирам, че грантово финансиране ще остане при финансирането на директните плащания при общата селскостопанска политика, а също и за администрацията, съдебната система и на някои социални програми и проекти, за които не е целесъобразно и възможно да се търси печалба и добавена стойност, респективно връщане на парите на донора. Ето защо в следващите няколко години въпроса за използването на финансови инструменти, които все още почти не се познават от по-голямата част от представителите на бизнеса у нас, а и от администрацията (особено в по-малките населени места) ще стане много актуален. Предвид това, Съветът по иновации при БТПП е отделил специално внимание на използването на финансови инструменти от старт ъпи, а също и на развитието на старт ъпи в областта на финтех и блокчейн технологиите.

За Съвета по иновации при БТПП

- Съветът по иновации функционира от 11.05.2020 г. Съпредседатели са акад. Никола Съботинов от страна на БАН и доц. Йосиф Аврамов, член на УС на БТПП. Основни приоритети са: взаимодействие на 53-те хиляди членове от средите на бизнеса на палатата с представители на науката, консултиране на иновативни проекти, разработени от научни колективи или от средите на бизнеса, съдействие екипите им за финансиране пред банките и пред фондовете за венчър инвестиране, а отскоро и в сферата на: финтех и блокчейн. Жури, съставено от бизнесмени и учени, в т.ч. и от Министерството на икономиката, Патентното ведомство, БАН и др. оцени най-добрите проекти в двата конкурса, обявени от СИ при БТПП. **Конкурсите се провеждат за седма поредна година в категориите: за най-успешна иновативна фирма; за най-добър иновативен проект и за най-перспективен старт ъп.** СИ разполага с два сайта, страница във Фейсбук, както и Фейсбук група „Съвет по иновации GROUP“. Платформа „Иновационна борса“ е на сайт www.inovacii.eu, на която има няколко десетки иновативни проекти, търсещи финансиране. Информационен сайт: www.evroproekti.org

- С експертната помощ на Съвета по иновации при БТПП е изготвената **Методика за създаване на Стратегия за изграждането на стартап хъб**, чрез който стартап компаниите се селектират; подпомага се с консултантска помощ развитието им и им се търси финансиране. Тази методика бе изготвена в края на месец декември 2018 г. и в голяма степен е в съответствие с насоките, които са залегнали в Концепцията, приета от правителството на Република България за Индустрия 4.0 Тези стартап компании са отражение и са в резултат на т.нар. нов модел предприемачество и създаване на нов модел предприятия. Методиката за създаване на стратегия на СИ по отношение на стартапите включва мерките: (по-голяма част от тях, които са посочени в Стратегията за стартапи са изпълнени и функционират):
- 1.Осъществяване на действия съвместно с научни, образователни организации и технологични паркове (БАН, СА, университети и София Тех Парк), които са генератор на създаване на стартапи в областта на технологичния трансфер (налице е концепция за създаване на Център за трансфер на технологии при БТПП, изграден със съдействието на Съвета по иновации и БАН). Тези действия ще се изразят в подпомагане на развойната дейност (аренди дейността) на фирми, членове на БТПП; партньорство с химическите институти на БАН, с които се предвижда създаването на Център за трансфер на технологии; внедряване с помощта на водещи учени, на нови прототипи и технологии, изобретени от български учени и иноватори от бизнеса и др.

2. Селектиране на старт ъп компании и особено такива, които имат потенциал за развитие, както и на инкубатори и акселератори на старт ъп компании от страна на Съвета по иновации при БТПП, с помощта и на експерти от Съвета по иновации при БТПП.

3. Предоставяне на безплатни тренинги от експерти юристи по медиация, а при необходимост и от страна на утвърдени предприемачи и на психолози за т.нар. втори шанс за млади предприемачи, които не са постигнали бизнес успех с първия си старт ъп и са решили да учредят нова старт ъп компания с друг профил и евентуално с други съдружници.

4. Предвидената в предходната т. 3 мярка е с оглед на изпълнението на потребности на членове на БТПП – големи или средни фирми, които се нуждаят от нови иновативни технологии, т.нар. продуктови иновации, предназначени за модернизация и обновяване на производството им. Тази мярка ще е във взаимен интерес, както на големите и средни фирми, така и на старт ъп компаниите и особено на тези от тях, които имат потенциал за развитие и ще съдействат за подпомагане на дейността на големите и средни предприятия освен по отношение на технологичното обновяване на производството им, така също и за подпомагане на тяхната маркетингова и логистична дейност и за известна степен - за реализация на продукцията им.

- 5. Организиране на съвместни събития (кръгли маси, информационни дни и др.) от БТПП и от Райфайзен банк АД; УникредитБулбанк и ОББ, както и от ЕИФ и Фонда на фондовете за дейността им по отношение на помощта им на старт ъпите и особено към тези, които имат потенциал за развитие в т.ч. и в областта на: трансфера на технологии, защитата на интелектуалната собственост, патентното дело, иновациите, разработката на технологии като клауд услуги, изкуствен интелект и Big Data анализи.
- 6. Организиране на съвместни обучения с КОФАС на старт ъп компаниите и МСП за ползите от получаването на удостоверения на най-успешните МСП - Excellent SME. Те се издават от БТПП и КОФАС, България срещу минимална цена. Досега са издадени над 70 сертификата на старт ъпи и МСП.
- 7. Съвместни действия от страна на Съвета по иновации по отношение на членове на БТПП, специализирани в предимно в финтех технологиите, в т.ч. на плащанията през ИНТЕРНЕТ, взаимодействието с бъдещото електронно правителство в областта на финансовите услуги, разработката на нови технологии във финансовата област като: клауд услуги, изкуствен интелект, Интернет на нещата, Big Data анализи и др., които палатата ще селектира. БТПП ще подпомага методически тези големи компании, с оглед те да осъществяват кофинансиране с посочените в стратегията банки на старт ъпи съгласно практиката в досегашната дейност на банката в съотношение 50:50, а също и по отношение на т.нар. ънкър инвеститори (с финансиране до 5 % от страна на банката), предназначено за други високо технологични старт ъпи.

8. На основа на разработената стратегия на Съвета по иновации при БТПП за дейността ѝ по отношение на старт ъпите, която е в унисон с Концепцията за създаване на Център за трансфер на технологии, набелязване на нови дейности съвместно на експерти от БТПП и от посочените банки в тази насока.
- 9. Съдействие от страна Съвета по иновации при БТПП и на експерти в БТПП на старт ъп компании за венчър финансиране от фондове за дялово и рисково финансиране, на бизнес ангели и за участие в проекти на други финансиращи или гарантиращи донори, като Хоризонт 20202; Европейския институт за иновации и технологии в Будапеща, Програмите COSME, Еразъм за млади предприемачи; Мария Кюри и Леонардо да Винчи, както и други програми.
 - 10. Подготовка за създаване на Платформа за работа на старт ъпи с бизнесангели, което е авангардна форма за финансиране в България.
 - 11. БТПП и Нов български университет (НБУ) през месец януари 2019 г. подписаха рамков договор за сътрудничество. В изпълнение на този договор е изготвянето на учебна програма новооткритата специализация към магистърска програма „Финанси“ - „Финансов мениджмънт на старт ъпи“ от учебната 2019/2020 г. за първи път в български университет. В нея ще преподават освен хабилитирани преподаватели и банкови експерти и успешни представители на предприемаческото съсловие, част от които са членове на БТПП. При голям интерес програмата на тази специализация бе представена през февруари 2019 г. в БТПП в София, а през месец май 2019 г. тя бе презентирана в гр. Пловдив пред членовете на Пловдивската търговско-индустриална камара. В двете събития участваха много студенти и младежи.

В изложението бе посочено, че основна цел пред Центъра за трансфер на технологии и изградения Старт ъп хъб при СИ при БТПП, по които работи екип на съвета, е чрез тяхната дейност на този етап е да се допълва дейността на виртуалната Платформа „Иновационната борса“. Подчертавам на израза „на този етап“, предвид това, че се предвижда след 2021 г. трите проекта на Съвета по иновации при БТПП на практика да се обединят и заработят като едно цяло в един **Научно-развоен и технологичен център**, който използва в своя диапазон от услуги за иноваторите и инвеститорите в иновативни проекти нова борсова платформа, изградена на основата на блокчейн технологии. Този единен субект вероятно ще носи ново съвкупно наименование, което е различно от досегашните: „Иновационна борса; Център за трансфер на технологии и Старт ъп хъб.“

- В последния слайд Ви представям корицата и уебсайта на Института за публична администрация при Министерския съвет, на който е публикуван един мой авторски наръчник, предназначен за представителите на бизнеса и в частност на старт ъп общността, които кандидатстват по за финансиране по европейски проекти и желаят да използват финансови инструменти, вместо грантово финансиране. Наръчникът **“Използване на финансовите инструменти от публичните субекти”**, издание на ИПА, се разпространява само по електронен път.

СЪВЕТ ПО
ИНОВАЦИИ
ПРИ БТПП

СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ в Нов български университет

ФИНАНСОВ МЕНИДЖМЪНТ ЗА СТАРТ ЪПИ

От учебната 2020/2021 г. В Нов български университет се открива за първи път у нас нова специализация към магистърска програма ФИНАНСИ

Финансов мениджмънт на стартъпи. Тя започва след втората година от 3-ти семестър и е открита за студентите от департаментите ИКОНОМИКА и

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ. В не са предвидени следните **Аудиторни курсове:**

МВАМ954 Възникване и развитие на стартъп компании доц. д-р Йосиф Аврамов

МВАМ955 Мениджмънт на стартъпи доц. д-р Йосиф Аврамов 30 ч. 3 кр.

МВАМ956 Инфраструктура за финансиране на стартъп компании проф. д-р Иванка Данева доц. д-р Ренета Димитрова 60 ч. 6 кр.

МВАМ957 Финансово моделиране и оценяване на стартъпи гл. ас. д-р Нигохос Канарян 30 ч. 3 кр.

МВАМ958 Дю Дилиджънс анализ гл. ас. д-р Ралица Димитрова 30 ч. 3 кр.

МВАМ959 Управление на европейски проекти гл. ас. д-р Цветелина Маринова и д-р Кирил Величков, началник управление в ОББ 30 ч. 3 кр.

както и следните **Тренингови курсове:**

МВАМ900 Стаж проф. д-р Иванка Данева доц. д-р Ренета Димитрова гл. ас. д-р Ралица Димитрова гл. ас. д-р Красимир Костенаров гл. ас. д-р Нигохос Канарян

Засега интересът към тази специализация е голям и от учебната 2021/2022 г се предвижда тя да прерасне в самостоятелна магистърска програма, в която да се застъпват повече практически умения, както и стажове в БТПП и във водещи високотехнологични компании, които предимно са телекомуникационни.

Магистърската програма е предназначена не само за студентите от ДЕПАРТАМЕНТИТЕ при НБУ: ИКОНОМИКА; ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ; ИНФОРМАТИКА, а и за всички, които имат бакалавърска степен в университет с бизнес интереси.

Завършилите специализацията „Финансов мениджмънт за старт ъпи“ ще :

- имат познания в областта на управление на корпоративните финанси, риска и оценката на стойността на капитала, стойностно-базирания мениджмънт;
- притежават знания и умения за използване на инструментите и механизмите на финансовите пазари и управление на инвестициите във финансови инструменти, отчитайки възможностите и рисковете на международните финансови пазари;
- усвояват умения за работа в екип, аналитично и критично мислене, чрез разработване на проекти по актуални икономически проблеми с конкретна приложно-практическа насоченост;

- използват придобитите знания в конкретни предприятия, посредством магистърски стаж и разработване на магистърска теза на примера на реална корпоративна структура - фирма, холдингова структура или отрасъл;

Завършилите тази специализация ще имат практически умения не само да управляват старт ъпи, но също така ще могат самостоятелно да изготвят бизнес планове за осигуряване на финансиране на своите старт ъп компании.

Те ще могат да специализират по програми: «Обучение през целия живот» и програма Еразъм в университети в Италия, Германия, Франция и Швейцария.

Досега във Фонда на фондовете са активни следните дялови фонда:

ОПОС и ОПРР са по-скоро инфраструктурни програми, съответно и фин. инструменти са за по-мощни инвестиции. Необходимо е да се има предвид, че ОПРЧР (микрофинансиране - 3 посредника + гаранции с УниКредит) и ОПИК (4 дялови фонда: Невек, Иновейшън Кепитъл, Витоша Венчърс и Морнингсайд Хил). Очакват се и КОВИД-19 гаранции по ОПИК в следващите месеци.

<https://www.ipa.government.bg/bg/izpolzване-na-finansovi-instrumenti-ot-publichnite-organizacii>

БЛАГОДАРЯ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Доц. ЙОСИФ АВРАМОВ, доктор по икономика

СЪПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪВЕТА ПО ИНОВАЦИИ ПРИ БТПП

E-mail: josif.avramov@mail.bg

innovationbcc@gmail.com

тел.: 029834562; 028276821; моб.тел.: 088540 32 32

www.inovacii.eu сайт на Платформа

“Иновационна борса”, на Съвета иновации

www.evroproekti.org – Информационен сайт на

Съвета по иновации при БТПП

Фейсбук страница „Съвет по иновации при БТПП“

Фейсбук група „Съвет по иновации GROUP“